EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 02 11
COM(2021) 53 final

2021/0030 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 16 ir 168 straipsnių

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva)[1] 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

2020 m. sausio 31 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos (toliau – ES). Pagal Susitarimą dėl išstojimo[2] dabar Europos Sąjungai ji yra trečioji šalis.

Nuo 2021 m. sausio 1 d. ES PVM teisės aktai nebetaikomi Jungtinėje Karalystėje. Tačiau tam, kad būtų išvengta realios sienos tarp Airijos ir Šiaurės Airijos, remiantis Protokolu dėl Airijos ir Šiaurės Airijos[3] (toliau – Protokolas), kuris yra Susitarimo dėl išstojimo dalis, Šiaurės Airijai ir toliau bus taikomi su prekėmis susiję ES PVM teisės aktai. Tačiau paslaugų teikimo srityje bus laikoma, kad Šiaurės Airija kartu su likusia Jungtinės Karalystės dalimi nepriklauso Europos Sąjungai.

Dėl to Šiaurės Airijoje neišvengiamai taikoma dvejopa arba mišri PVM sistema: pagal PVM direktyvos V antraštinėje dalyje nustatytas taisykles dėl apmokestinamųjų sandorių vietos Šiaurės Airijoje esančių prekių tiekimui, įsigijimui Bendrijos viduje ir importui taikomos suderintos ES taisyklės, o paslaugų teikimui toje pačioje teritorijoje ES PVM sistema netaikoma.

Todėl tam, kad Šiaurės Airijoje ir toliau būtų taikoma speciali PVM sistema, pagal kurią neatskaitomam pridėtinės vertės mokesčiui, taikomam tarnybiniams automobiliams skirtų degalų išlaidoms, numatyta taikyti vienodo tarifo priemones, kuriomis nukrypstama nuo PVM direktyvoje nustatytų bendrųjų taisyklių, reikia pagal PVM direktyvos 395 straipsnio 1 dalį leisti taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą.

Jungtinė Karalystė pateikė raštą (jis Komisijoje užregistruotas 2020 m. lapkričio 27 d.), kuriuo paprašė leisti toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 16 ir 168 straipsnių. Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2020 m. gruodžio 10 d. raštu Komisija apie Jungtinės Karalystės prašymą informavo valstybes nares. 2020 m. gruodžio 11 d. raštu Komisija pranešė Jungtinei Karalystei turinti visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

PVM direktyvos 168 straipsnyje numatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir paslaugas. Tos direktyvos 16 straipsnyje reikalaujama, kad prekių, sudarančių apmokestinamojo asmens veiklai skirto turto dalį, naudojimas apmokestinamojo asmens ar jo darbuotojų asmeniniais tikslais būtų laikomas prekių tiekimu už atlygį, kai PVM, sumokėtas už tas prekes ar jų sudedamąsias dalis, buvo visiškai arba iš dalies atskaitytas. Pagal šią sistemą galima susigrąžinti iš pradžių atskaitytą PVM, susijusį su naudojimu asmeniniais tikslais.

---

1 OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

2 Tarybos susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL C 384 I, 2019 11 12, p. 1).

3 OL C 384 I, 2019 11 12, p. 92.

Tarnybinių automobilių, kurie iš dalies naudojami asmeniniais (ne verslo) tikslais, atveju pagal pirmiau minėtas taisykles apskaičiuoti ir apmokestinti išlaidas, susijusias su naudojimu asmeniniais tikslais, dažnai yra sudėtinga.

Todėl, remdamasi 1986 m. liepos 21 d. Tarybos sprendimu 86/356/EEB, leidžiančiu Jungtinei Karalystei taikyti vienodo tarifo priemones neatskaitomam PVM, taikomam tarnybiniams automobiliams skirtų degalų įsigijimo išlaidoms[4], atsižvelgiant į variklio galingumą ir automobilio degalų rūšį, Jungtinė Karalystė taikė specialią vienodo tarifo apmokestinimo sistemą naudojimui asmeniniais tikslais apmokestinti.

Ši pradinė nukrypti leidžianti nuostata buvo panaikinta ir pakeista 2006 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimu 2006/659/EB, leidžiančiu Jungtinei Karalystei taikyti specialią priemonę, nukrypstančią nuo Direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo 5 straipsnio 6 dalies ir 11 straipsnio A skirsnio 1 dalies b punkto[5], nustatant tarnybinio automobilio naudojimo asmeniniais tikslais vienodo tarifo apmokestinimą remiantis automobilio išmetamu CO_2 kiekiu. Šis Tarybos sprendimas savo ruožtu buvo pakeistas 2015 m. lapkričio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/2109[6], kurio galiojimas baigėsi 2018 m. gruodžio 31 d. 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/1918[7] šios priemonės galiojimas buvo pratęstas iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Ši sistema grindžiama tuo, kad yra tiesioginis ryšys tarp išmetamo teršalų kiekio ir sunaudoto degalų kiekio, nes didesnis išmetamas teršalų kiekis atitinka didesnį degalų suvartojimą. Remiantis tuo išmetamu teršalų kiekiu, apskaičiuojamas vieno kilometro atstumui nuvažiuoti sunaudojamas degalų kiekis, o tada jis derinamas su vidutiniu asmeniniais tikslais nuvažiuotu atstumu, kuris nustatomas remiantis tiesioginių mokesčių duomenimis ir mažmenine degalų kaina. Taip apskaičiuojamas naudojimo asmeniniais tikslais mokestis, kuris atitinka mokėtiną PVM sumą, susijusią su transporto priemonės naudojimu asmeniniais tikslais. Ši sistema apmokestinamiesiems asmenims nėra privaloma – jie gali nuspręsti nesusigrąžinti PVM už savo degalus. Be to, jie gali vesti detalią nuvažiuoto kilometražo apskaitą, kad galėtų pateikti įrodymų ir pagrįsti privačiais tikslais nuvažiuoto atstumo skaičiavimą.

Jungtinė Karalystė savo prašyme pateikė nukrypti leidžiančios priemonės veikimo paaiškinimą. Jungtinės Karalystės teigimu, ši sistema pasirodė esanti tiksli ir padėjo iš esmės supaprastinti procedūras tiek įmonėms, tiek mokesčių administratoriui. Jungtinė Karalystė taip pat tvirtina, kad šia sistema apmokestinamiesiems asmenims užtikrinamas teisinis tikrumas, nes siūlomas supaprastintas būdas įtraukti į apskaitą PVM už asmeniniais tikslais naudojamus degalus.

Remdamasi tuo, Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, paprašė pratęsti nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą iki 2021 m. sausio 1 d. Nukrypti leidžianti nuostata turėtų galioti iki 2023 m. gruodžio 31 d., kad būtų galima įvertinti, ar taikant vienodo tarifo sistemą vis dar teisingai parodomas bendras pasidalijimas tarp naudojimo verslo ir asmeniniais tikslais.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

PVM direktyvos 176 straipsnyje nurodyta, kad Taryba nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. Kol tokios išlaidos nenustatytos, valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti

[4] OL L 212, 1986 8 2, p. 35.
[5] OL L 272, 2006 10 3, p. 15.
[6] OL L 305, 2015 11 21, p. 49–50.
[7] OL L 311, 2018 12 7, p. 30–31.

išimtis, galiojusias 1979 m. sausio 1 d. Todėl yra kelios esamos padėties nekeitimo nuostatos, kuriomis ribojama teisė atskaityti PVM, taikomą lengviesiems automobiliams.

Nepaisant ankstesnių iniciatyvų nustatyti taisykles, reglamentuojančias, kurių kategorijų išlaidoms gali būti taikomas teisės atskaityti PVM apribojimas[8], tokia nukrypti leidžianti nuostata yra tinkama tol, kol šios taisyklės bus suderintos ES lygmeniu.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

PVM direktyvos 395 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Atsižvelgiant į PVM direktyvos, kuria grindžiamas pasiūlymas, nuostatas, jis priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

• Proporcingumo principas

Šis sprendimas yra susijęs su Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – PVM surinkimo procedūros supaprastinimui. Ji neviršija to, kas yra būtina siekiant supaprastinti PVM surinkimą konkrečiame sektoriuje.

Apmokestinamiesiems asmenims ši sistema išlieka neprivaloma.

• Priemonės pasirinkimas

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Be to, Tarybos sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskiroms valstybėms narėms.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Šis pasiūlymas yra grindžiamas Jungtinės Karalystės, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

• Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

• Poveikio vertinimas

Siūlomu sprendimu siekiama supaprastinti PVM surinkimą, susijusį su tarnybiniams automobiliams, kurie iš dalies naudojami ne verslo reikmėms, skirtų degalų įsigijimo išlaidomis, todėl jis gali turėti teigiamą poveikį.

---

[8] KOM(2004) 728 galutinis – Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 77/388/EEB, siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą (OL C 24, 2005 1 29, p. 10), atsiimtas 2014 m. gegužės 21 d. (OL C 153, 2014 5 21, p. 3).

Apmokestinamiesiems asmenims, nusprendusiems pasinaudoti šia sistema, sumažėtų administracinė našta ir reikalavimų laikymosi išlaidos, nes nebereikėtų PVM tikslais tvarkyti išsamios kiekvieno įmonės automobilio nuvažiuoto kilometražo apskaitos. Laikantis tokių duomenų saugojimo reikalavimų gali būti sugaištama daug laiko ir neretai gali susidaryti didelė administracinė našta siekiant surinkti palyginti nedideles mokesčio sumas. Taikant supaprastinimo metodą taip pat sumažėja našta mokesčių administratoriams, kuriems kitu atveju tektų audituoti daug atskirų atvejų.

Vis dėlto dėl siauros nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo srities ir riboto taikymo laikotarpio poveikis bet kuriuo atveju bus nedidelis.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamo poveikio Sąjungos biudžetui.

Šiomis aplinkybėmis primenama, kad pagal Protokolo 8 straipsnio antrą pastraipą pajamos už Šiaurės Airijoje apmokestinamus sandorius Europos Sąjungai neperduodamos.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlyme numatyta laikino galiojimo sąlyga – nustatyta, kad terminas automatiškai pasibaigia 2023 m. gruodžio 31 d.

2021/0030 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 16 ir 168 straipsnių

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1], ypač į jos 395 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) remdamasi Susitarimu dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Susitarimas dėl išstojimo), 2020 m. sausio 31 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos. Todėl Sąjungos teisės aktai dėl pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje nebetaikomi;

(2) vis dėlto pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos (toliau – Protokolas), kuris yra neatskiriama Susitarimo dėl išstojimo dalis, 8 straipsnį Sąjungos teisės aktai dėl PVM toliau taikomi prekėms Šiaurės Airijoje[2];

(3) todėl Jungtinėje Karalystėje esančių apmokestinamųjų asmenų ir kai kurių neapmokestinamųjų juridinių asmenų prekių sandoriams Šiaurės Airijoje toliau taikomi Sąjungos teisės aktai dėl PVM;

(4) Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnyje nustatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir paslaugas. Tačiau tos direktyvos 16 straipsnyje reikalaujama, kad prekių, sudarančių apmokestinamojo asmens veiklai skirto turto dalį, naudojimas apmokestinamojo asmens ar jo darbuotojų asmeniniais tikslais būtų laikomas prekių tiekimu už atlygį, kai už tas prekes ar jų sudedamąsias dalis sumokėtas PVM buvo visiškai arba iš dalies atskaitytas. Pagal šią sistemą galima susigrąžinti iš pradžių atskaitytą PVM, susijusį su naudojimu asmeniniais tikslais;

(5) Tarybos sprendimu 2006/659/EB[3] Jungtinei Karalystei buvo leista iki 2015 m. gruodžio 31 d. taikyti specialią priemonę, pagal kurią taikant vienodą tarifą nustatoma neatskaitomo PVM dalis, susijusi su tarnybinių automobilių, kurie naudojami ne vien

[1] OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

[2] Su sąlyga, kad dėl Protokolo 8 straipsnio tolesnio taikymo bus gautas jo 18 straipsnyje nurodytas demokratinis pritarimas.

[3] 2006 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimas 2006/659/EB, leidžiantis Jungtinei Karalystei taikyti specialią priemonę, nukrypstančią nuo Direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo 5 straipsnio 6 dalies ir 11 straipsnio A skirsnio 1 dalies b punkto (OL L 272, 2006 10 3, p. 15).

verslo tikslais, degalų įsigijimo išlaidomis (toliau – specialioji priemonė). Ši apmokestinamiesiems asmenims neprivaloma specialioji priemonė grindžiama automobilio išmetamu anglies dvideginio kiekiu, nes šis kiekis yra proporcingai susijęs su sunaudotu degalų kiekiu, taigi su degalų įsigijimo išlaidomis;

(6) Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/2109[4] Jungtinei Karalystei buvo leista specialiąją priemonę toliau taikyti iki 2018 m. gruodžio 31 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/1918[5] šis terminas buvo pratęstas iki 2020 m. gruodžio 31 d.;

(7) Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, pateikė raštą (jį Komisija užregistravo 2020 m. lapkričio 27 d.), kuriuo paprašė leisti specialiąją priemonę toliau taikyti iki 2021 m. sausio 1 d. Prašyme buvo pateiktas specialiosios priemonės veikimo paaiškinimas;

(8) 2020 m. gruodžio 10 d. raštu Komisija Jungtinės Karalystės prašymą perdavė valstybėms narėms. 2020 m. gruodžio 11 d. raštu Komisija pranešė Jungtinei Karalystei turinti visą informaciją, kuri yra būtina prašymui įvertinti;

(9) Jungtinės Karalystės teigimu, specialiąja priemone nustatoma veiksminga su tarnybiniams automobiliams, kurie iš dalies naudojami asmeniniais tikslais, skirtų degalų įsigijimo išlaidomis susijusio PVM surinkimo supaprastinta procedūra tiek apmokestinamiems asmenims, tiek mokesčių administratoriui. Todėl tikslinga leisti Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, toliau taikyti specialiąją priemonę;

(10) kadangi būtina periodiškai įvertinti, ar taikant vienodo tarifo sistemą teisingai parodomas bendras pasidalijimas tarp naudojimo verslo ir asmeniniais tikslais, nukrypti leidžianti nuostata turėtų galioti iki 2023 m. gruodžio 31 d.;

(11) pagal Protokolo 8 straipsnio antrą pastraipą pajamos už Šiaurės Airijoje apmokestinamus sandorius Sąjungai neperduodamos. Todėl specialioji priemonė neturės poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 16 ir 168 straipsnių, Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, leidžiama iki 2023 m. gruodžio 31 d. vienodo tarifo pagrindu nustatyti PVM dalį, susijusią su degalų, sunaudojamų asmeniniais tikslais naudojant tarnybinius automobilius, įsigijimo išlaidomis.

[4] 2015 m. lapkričio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/2109, kuriuo leidžiama Jungtinei Karalystei taikyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 305, 2015 11 21, p. 49).

[5] 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1918, kuriuo Jungtinei Karalystei leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 16 ir 168 straipsnių (OL L 311, 2018 12 7, p. 30).

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodyta mokesčio dalis išreiškiama fiksuotomis sumomis, nustatytomis remiantis atitinkamo tipo transporto priemonės išmetamu anglies dioksido kiekiu, kuris atitinka sunaudojamą degalų kiekį. Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, tas fiksuotas sumas kasmet patikslina, kad būtų atsižvelgiama į vidutinės degalų kainos pokyčius.

3 straipsnis

Remiantis šiuo sprendimu nustatyta sistema apmokestinamiesiems asmenims nėra privaloma.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas